

закладено близько 100 фундаментів під турбіни потужністю 100 кВт. У 1998 – 1999 роках стали до ладу три нові ВЕС.

Значне, зростання будівництва вітроелектростанцій спостерігається з 2009 року, після запровадження Урядом України «Зеленого тарифу». На кінець 2012 року сумарна потужність вітроелектростанцій в Україні становила близько 263 МВт, які протягом 2012 року виробили 288,2 млн кВт·год електроенергії, що в 3,2 рази більше, ніж у попередньому році (89,5 млн кВт·год).

Література

1. https://uk.wikipedia.org/wiki/Вітрова_енергетика.
2. Дзяди́кевич Ю.В. Енергетичний менеджмент. Підручник / Ю.В.Дзяди́кевич, Р.Б.Гевко, М.В.Буряк, Р.І.Розум. – Тернопіль: Підручники і посібники. – 2014. – 336 с.

Василь Шалаковський

Тернопільський національний економічний університет

СУЧАСНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН ТА ОХОРОНА ҐРУНТІВ ТЕРНОПІЛЬСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Важливі проблеми та питання, які пов'язані із ефективністю використання землі відображаються в землекористуванні виробника. Основою дослідження економічної ефективності землі, як засобу виробництва, є не вся земля, а лише її ґрунтовий покрив. Саме родючості ґрунтів надається вагома роль у даній галузі, яка надає економічне значення землі. Ступінь використання земельних ресурсів багатьма підприємствами на сьогоднішній день знаходиться на не високому рівні, що вимагає від спеціалістів на сільськогосподарських підприємствах пришвидшити дослідження проблем з ефективності використання земельних ресурсів.

Основною умовою покращення стану сільського господарства є необхідність посилення землевпорядного забезпечення агропромислового комплексу. Процес оптимізації використання сільськогосподарських земель агропромисловими підприємствами повинен здійснюватись через необхідні заходи враховуючи раціональне використання земельних ресурсів.

Вагомим резервом зростання підвищення родючості ґрунтів та їх ефективного використання є ресурсозберігаючі технології. Протягом останніх років на сільськогосподарських підприємствах Тернопільської області відбувається суттєве зменшення технічних засобів та інших ресурсів, по причині підвищення ціни на матеріально-технічні ресурси, що суттєво випередило ціни на сільськогосподарську продукцію. Саме через це, інтенсивні технології у виробництві застосовують ті аграрні підприємства, де обережно ставляться ресурсного забезпечення та знаходять додаткові інвестиційні кошти. Оскільки таких господарств не дуже багато, то більшість підприємств сільського господарства застосовують ресурсозберігаючі технології виробництва продукції, що дасть змогу виробити їх здійснюючи мінімальні витрати не зменшуючи ефективність використання земельних ресурсів.

У Тернопільській області бачимо високий ступінь розораності та деградації ґрунтів, що завдає значної шкоди у сільському господарстві.

Важливим напрямком прогнозування ефективності у використанні землі вважається інтегроване вивчення, узагальнення і вирішення питань щодо підвищення ефективності землекористування. Для вирішення цих проблем необхідні нові теоретичні та методологічні підходи, потрібно здійснювати оцінку наслідків, які негативно впливають на раціональне використання земельних угідь.

Забезпечити відтворення родючості земельних ресурсів у нашій державі зможе тільки землевласник чи користувач землі, який буде економічно сильним. Проведення широкомасштабних програм впровадження контурно-меліоративної системи землеробства можливе лише на державному рівні та силами різних форм колективних господарств.

Капіталовкладення держави і знаходження альтернативних джерел у фінансуванні землеохоронних робіт повинні стати головним резервом у підвищенні ефективності використання, відтворення та збереження земельних ресурсів.

Оновлення сільськогосподарської економічної сфери має здійснюватись у системному напрямі та проводитись аналітичними розрахунками у напрямку, який би оцінював ситуацію кризи у виробництві, оцінку елементів процесу господарювання. Необхідно переоцінити напрямок діяльності стратегічного розвитку, з метою орієнтації на вигідні місця господарства; запроваджувати контрольні заходи враховуючи виникнення незапланованих результатів та реагування на перспективу.

Література

1. Гуцул Т.А. Використання та збереження земельних ресурсів в сільському господарстві / Т.А. Гуцул // Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія "Фінанси і кредит", 2013. – №1.
2. Другак В.М. Теоретичні та методологічні основи економіки землекористування / В.М. Другак – [2-ге вид. (доповнене та змінене)] – Тернопіль : Підручники та посібники, 2010. – 303 с.
3. Еколого-економічні системи: основні аспекти /М.В. Буряк, І.В. Любезна, Р.І. Розум //Науковий огляд. Науковий журнал. – Київ, 2015. - № 6 (16). – С. 33-49.

Олексій Шахрайчук

Тернопільський національний економічний університет

ВИРОБНИЦТВО І РЕАЛІЗАЦІЯ ЕКОЛОГІЧНО ЧИСТОЇ ПРОДУКЦІЇ

Впродовж останнього десятиріччя гостро стоїть проблема якості харчових продуктів і продовольчої сировини. Головним джерелом величезної кількості вуглеводів, мінералів, вітамінів, необхідних людині була і залишається сільськогосподарська продукція. Національною проблемою нашої держави є поліпшення якості сільськогосподарської продукції. Найбільше обговорюється питання про необхідність створення механізму виробництва і реалізації екологічно чистої продукції, який здатний зацікавити працівників АПК. Це актуально в даний час, так як не дивлячись на вжиті заходи з підтримки економіки АПК, ситуація в сільському господарстві залишається напруженою: багато років не відбувається зростання виробництва основних видів сільськогосподарської продукції, поголів'я худоби і птиці. Таким чином, найважливіша соціально-економічне завдання це виробництво екологічно чистої сільськогосподарської продукції, що вимагає впровадження нових енерго-ресурсозберігаючих технологій, закупівлі більш якісної сировини, установки сучасного устаткування, що призведе до подорожчання кінцевого продукту.

Екологічно чистою вважається продукція, яка відповідає вимогам закону, тобто володіє поживною цінністю, яка зміцнює здоров'я і не надає канцерогенного, мутагенного чи іншого несприятливого впливу на організм людини в результаті її споживання; правовий статус екологічно чистої продукції визначається відповідними санітарними та ветеринарними нормами і правилами. Безпечна продукція повинна відповідати встановленим екологічним вимогам і показникам, закріпленим в медико-